

Bruxelles, den 12. februar 2021
REV2 — Erstatte meddelelsen (REV1)
af 27. april 2018

MEDDELELSE TIL INTERESSENER

DET FORENEDE KONGERIGES UDTRÆDEN OG EU-REGLERNE OM DET INDRE MARKED FOR ENERGI

Den 1. februar 2020 udtrådte Det Forenede Kongerige af Den Europæiske Union og har nu status af "tredjeland"¹. Udtrædelsesaftalen² fastsætter en overgangsperiode, der slutter den 31. december 2020. Udtrædelsesaftalen indeholder desuden i visse tilfælde udtrædelsesbestemmelser, som finder anvendelse ved overgangsperiodens udløb.

I overgangsperioden førte Unionen og Det Forenede Kongerige forhandlinger om en handels- og samarbejdsaftale, som blev undertegnet den 30. december 2020³, og som har fundet midlertidig anvendelse siden den 1. januar 2021⁴.

Alle interessenter, navnlig de økonomiske aktører, gøres opmærksom på den retsstilling, der er gældende efter overgangsperiodens udløb, under hensyntagen til handels- og samarbejdsaftalen (del A nedenfor). I denne meddelelse gøres der også rede for de regler, der gælder i Nordirland efter overgangsperiodens udløb (del B nedenfor).

Bemærk: Denne meddelelse vedrører ikke EU-reglerne om:

- handel med drivhusgasemissioner
- finansielle tjenesteydelser
- oprindelsesgarantier og certificering af installatører
- moms og punktafgifter.

Der er eller vil blive offentliggjort andre meddelelser vedrørende disse aspekter.

¹ Et tredjeland er et land, som ikke er medlem af Unionen.

² Aftale om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab ("udtrædelsesaftalen"), EUT L 29 af 31.1.2020, s. 7.

³ Handels- og samarbejdsaftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side, EUT L 444 af 31.12.2020, s. 14.

⁴ EUT 1 af 1.1.2021, s. 1.

A. RETSSTILLING SIDEN OVERGANGSPERIODENS UDLØB

Fra den 1. januar 2021 finder EU-retten om det indre energimarked⁵ ikke længere anvendelse på og i Det Forenede Kongerige⁶.

Dette har navnlig de nedenfor beskrevne konsekvenser:

1. KOMPENSATION MELLEM TRANSMISSIONSSYSTEMOPERATØRER (TSO'ER)

I forordning (EU) 2019/943⁷ fastsættes principperne for ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører og for afgifter for netadgang.

På grundlag af disse principper fastsættes det i Kommissionens forordning (EU) nr. 838/2010⁸, at TSO'er i Unionen ydes kompensation for de omkostninger, der er forbundet med at huse grænseoverskridende elektricitetsstrømme i deres net. Denne kompensation erstatter særskilte afgifter for adgangen til samkørlinjer.

Hvad angår tredjelandes import og eksport af elektricitet fastsættes det i Kommissionens forordning (EU) nr. 838/2010⁹, at der betales en transmissionssystembrugsafgift for enhver planlagt import af elektricitet fra og enhver planlagt eksport af elektricitet til tredjelande, som ikke har vedtaget en aftale om anvendelse af EU-lovgivningen.

I henhold til artikel ENER.13, stk. 3, i handels- og samarbejdsaftalen skal hver part tage de nødvendige skridt til hurtigst muligt at indgå en flerpartsaftale om kompensation for omkostningerne ved at huse grænseoverskridende elektricitetsstrømme mellem transmissionssystemoperatører, der deltager i ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører, der blev indført ved Kommissionens forordning (EU) nr. 838/2010, og Det Forenede Kongeriges transmissionssystemoperatører.

Flerpartsaftalen har til formål at sikre, i) at Det Forenede Kongeriges transmissionssystemoperatører behandles på lige fod med transmissionssystemoperatører i et land, der deltager i ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører, og ii) at behandlingen af transmissionssystemoperatører i Det Forenede Kongerige ikke er gunstigere end behandlingen af en

⁵ Direktiv (EU) 2019/944 om fælles regler for det indre marked for elektricitet, EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125; direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas, EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94; forordning (EU) 2019/942 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder, EUT L 158 af 14.6.2019, s. 22; forordning (EU) 2019/943 om det indre marked for elektricitet, EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54; forordning (EU) 2019/941 om risikoberedskab i elsektoren, EUT L 158 af 14.6.2019, s. 1; forordning (EF) nr. 715/2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet, EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36; forordning (EU) nr. 1227/2011 om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkedene, EUT L 326 af 8.12.2011.

⁶ For så vidt angår anvendelsen af visse regler for EU's indre energimarked på Nordirland henvises til del B i denne meddelelse.

⁷ Forordning (EU) 2019/943 om det indre marked for elektricitet, EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54.

⁸ Kommissionens forordning (EU) nr. 838/2010 af 23. september 2010 om retningslinjer for ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører og en fælles fremgangsmåde for regulering af transmissionsafgifter, EUT L 250 af 24.9.2010, s. 5. Se navnlig bilaget, del A, punkt 2 og 3.

⁹ Jf. del A, punkt 7, i bilaget til Kommissionens forordning (EU) nr. 838/2010.

transmissionssystemoperatør, der deltager i ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører.

2. SAMMENKOBLING

EU-lovgivningen om gas- og elmarkedet fastsætter bestemmelser om beregning og fordeling af kapacitet på samkøringslinjer og ordninger, der fremmer gennemførelsen heraf. Der er navnlig tale om:

- Kommissionens forordning (EU) 2016/1719¹⁰, hvorved der blev oprettet en fælles platform med henblik på fordelingen af TSO'ernes langsigtede sammenkoblingskapacitet. Denne platform fungerer også som centralt kontaktpunkt for markedsdeltagerne med henblik på langsigtet tildeling af transmissionskapacitet på tværs af Unionen.
- Kommissionens forordning (EU) 2017/2195¹¹, hvorved der blev oprettet europæiske platforme til udveksling af standardiserede balanceringsprodukter. Disse fungerer også som samlet kontaktpunkt og gør det muligt for TSO'erne i Unionen at få adgang til balanceringsenergi på tværs af grænserne med kort varsel.
- Kommissionens forordning (EU) 2015/1222¹², hvorved der blev oprettet en fælles day-ahead- og intraday-kobling af Unionens elektricitetsmarkeder. Denne kobling hjælper markedsdeltagerne med at arrangere overførsler af store mængder strøm på tværs af EU-grænser tæt på leveringen. Den fælles day-ahead-kobling og den fælles intraday-kobling er vigtige værktøjer til integrering af Unionens indre marked for elektricitet. Ved forordning (EU) 2015/1222 fastsættes der også fælles krav til udnævnelsen af udpegede elektricitetsmarkedsoperatører (NEMO'er) inden for markedskobling. Deres opgaver omfatter modtagelse af bud fra markedsdeltagerne, det overordnede ansvar for matchning og fordeling af bud i overensstemmelse med resultaterne af den fælles day-ahead- og intraday-kobling, offentliggørelse af priser samt afvikling og clearing af de kontrakter, der resulterer af handlerne, i henhold til de relevante deltageraftaler og regler. NEMO'er kan udbyde deres tjenester i andre medlemsstater end den, de er udnævnt i.

Artikel ENER.13, ENER.14, ENER.15 og ENER.19 i handels- og samarbejdsaftalen udgør en ramme for udvikling af ordninger og tekniske procedurer for effektiv udnyttelse af el- og gassamkøringslinjer mellem Unionen og Det Forenede Kongerige og indeholder bestemmelser om mekanismer til at lette deres gennemførelse. Disse ordninger må dog ikke omfatte eller indebære, at Det Forenede Kongeriges transmissionssystemoperatører deltager i Unionens procedurer for brug af samkøringslinjer¹³.

¹⁰ Artikel 48 til 50 i Kommissionens forordning (EU) 2016/1719 af 26. september 2016 om fastsættelse af retningslinjer for langsigtet kapacitetstildeling, EUT L 259 af 27.9.2016, s. 42.

¹¹ Artikel 19 til 21 i Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet, EUT L 312 af 28.11.2017, s. 6.

¹² Kapitel 5 og 6 i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger, EUT L 197 af 25.7.2015, s. 24.

¹³ Jf. for elektricitet artikel ENER.13, stk. 2, og for gas artikel ENER.15, stk. 3, i handels- og samarbejdsaftalen. For så vidt angår gastransmissionssystemer er de nuværende kommercielle

Det Forenede Kongeriges transmissionssystemoperatører er således udelukket fra at deltage i den fælles platform til fordeling af langsigtet sammenkoblingskapacitet, de europæiske balanceringsplatforme og den fælles day-ahead- og intraday-kobling af EU's elektricitetsmarkeder. Desuden er NEMO'er, der er etableret i Det Forenede Kongerige, nu tredjelandsoperatører og har ikke længere ret til at udføre markedskoblingstjenester i Unionen.

3. KOORDINERING AF SYSTEMDRIFTEN

I henhold til Kommissionens forordning (EU) 2017/1485¹⁴ skal TSO'er oprette systemdriftsområder. Desuden skal TSO'erne i et systemdriftsområde i henhold til Kommissionens forordning (EU) 2019/943¹⁵ oprette et regionalt koordinationscenter senest den 1. juli 2022. Koordinationscentre skal bl.a. hjælpe TSO'erne med bedre at håndtere kapacitetsbegrænsninger i deres systemer og beregne kapaciteten på deres samkørlingslinjer.

Fra den 1. januar 2021 omfatter systemdriftsområderne ikke længere Det Forenede Kongerige. Det Forenede Kongeriges TSO'er kan derfor ikke deltage i de regionale koordinationscentre. Dette udelukker dog ikke muligheden for teknisk samarbejde mellem de regionale koordinationscentre og Det Forenede Kongeriges TSO'er.

4. HANDEL MED ELEKTRICITET OG GAS

I forordning (EU) nr. 1227/2011¹⁶ fastsættes der bestemmelser, som forbyder markedsmisbrug på Unionens engrosenergimarkeder. For på effektiv vis at kunne retsforfølge markedsmisbrug fastsættes det i artikel 9, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1227/2011, at markedsdeltagere, der er etableret i Unionen, skal lade sig registrere hos deres nationale energitilsynsmyndighed. Markedsdeltagere fra tredjelande skal lade sig registrere hos den nationale energitilsynsmyndighed i den medlemsstat, hvor markedsdeltageren har aktiviteter.

Fra den 1. januar 2021 er markedsdeltagere, der er etableret i Det Forenede Kongerige, tredjelandsmarkedsdeltagere. I henhold til artikel 9, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1227/2011 skal markedsdeltagere, der er etableret i Det Forenede Kongerige, og som fortsat ønsker at handle med engrosenergiprodukter fra EU, derfor lade sig registrere hos den nationale energitilsynsmyndighed i den medlemsstat, hvor markedsdeltageren har aktiviteter. I henhold til artikel 9, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1227/2011 indgives registreringsformularen, før der indgås en transaktion, der skal indberettes.

ordninger, som TSO'er har udviklet med henblik på at opfylde deres forpligtelser i henhold til Kommissionens forordning (EU) 2017/459 af 16. marts 2017 om fastsættelse af en netregel om kapacitetstildelingsmekanismer i gastransmissionssystemer, ikke "Unionens procedurer" i aftalens forstand. Dette berører dog ikke status for eventuelle fremtidige procedurer eller ordninger, der måtte blive udviklet.

¹⁴ Kommissionens forordning (EU) 2017/1485 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer, EUT L 220 af 25.8.2017, s. 1.

¹⁵ Artikel 34 til 47 i forordning (EU) 2019/943.

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1227/2011 af 25. oktober 2011 om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkederne, EUT L 326 af 8.12.2011, s. 1.

I henhold til artikel ENER.7 i handels- og samarbejdsaftalen skal parterne samarbejde med henblik på at afsløre og forhindre handel baseret på intern viden og kursmanipulation og kan, hvor det er relevant, udveksle oplysninger, herunder om markedsovervågning og håndhævelsesaktiviteter.

5. INVESTERINGER I TRANSMISSIONSSYSTEMOPERATØRER

I direktiv (EU) 2019/944¹⁷ og direktiv 2009/73/EF¹⁸ fastsættes der bestemmelser om certificeringen af TSO'er. I henhold til artikel 53 i direktiv (EU) 2019/944 og artikel 11 i direktiv 2009/73/EF er certificeringen af en TSO, der kontrolleres af en eller flere personer fra et tredjeland, underlagt særlige bestemmelser. I henhold til direktivet kræves det navnlig, at medlemsstaterne og Kommissionen vurderer, hvorvidt certificeringen af den pågældende TSO, der kontrolleres af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande, vil udgøre en risiko for medlemsstatens og Unionens energiforsyningsikkerhed.

Fra den 1. januar 2021 er TSO'er, der kontrolleres af investorer fra Det Forenede Kongerige, lig med TSO'er, der kontrolleres af personer fra et tredjeland. For at disse TSO'er kan fortsætte deres aktiviteter i Unionen, skal de certificeres i henhold til artikel 53 i direktiv (EU) 2019/944/EF og artikel 11 i direktiv 2009/73/EF. Medlemsstaterne kan afvise certificering, hvis udstedelsen af certificeringen udgør en risiko for medlemsstatens energiforsyningsikkerhed.

6. BETINGELSER FOR TILDELING OG UDNYTTELSE AF TILLADELSER TIL PROSPEKTERING, EFTERFORSKNING OG PRODUKTION AF KULBRINTER

I direktiv 94/22/EF¹⁹ fastsættes der bestemmelser om tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter. Dette direktiv sikrer bl.a., at alle enheder har adgang til procedurerne, og at tilladelser baseres på objektive og offentliggjorte kriterier. I henhold til artikel 2, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 94/22/EF kan medlemsstaterne af nationale sikkerhedshensyn forbyde adgang til og udøvelse af sådan virksomhed for en enhed, som faktisk kontrolleres af et tredjeland eller af statsborgere fra et tredjeland.

Fra den 1. januar 2021 finder artikel 2, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 94/22/EF anvendelse på tilladelser, der er udstedt til, eller som der ansøges om til en enhed, som faktisk kontrolleres af Det Forenede Kongerige eller statsborgere fra Det Forenede kongerige.

B. REGLER, DER FINDER ANVENDELSE I NORDIRLAND EFTER OVERGANGSPERIODENS UDLØB

Efter overgangsperiodens udløb finder protokollen om Irland og Nordirland ("IE/NI-protokollen") anvendelse²⁰. Den nordirske lovgivende forsamling skal regelmæssigt give

¹⁷ Direktiv (EU) 2019/944 om fælles regler for det indre marked for elektricitet, EUT 158 af 14.6.2019, s. 125.

¹⁸ Direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas, EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94.

¹⁹ Direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter, EFT L 164 af 30.6.1994, s. 3.

²⁰ Udtrædelsesaftalens artikel 185.

deres samtykke til IE/Ni-protokollen, hvis indledende anvendelsesperiode slutter fire år efter overgangsperiodens udløb²¹.

IE/Ni-protokollen bevirker, at visse EU-retlige bestemmelser også finder anvendelse på og i Det Forenede Kongerige for så vidt angår Nordirland. I protokollen har Unionen og Det Forenede Kongerige endvidere aftalt, at i det omfang EU-regler finder anvendelse på og i Det Forenede Kongerige for så vidt angår Nordirland, behandles Nordirland som om det var en medlemsstat²².

I henhold til IE/Ni-protokollen finder visse EU-bestemmelser vedrørende engrosmarkederne for elektricitet anvendelse på og i Det Forenede Kongerige for så vidt angår Nordirland²³.

Dette betyder, at i det omfang henvisningerne til EU/Unionen i del A og B i denne meddelelse gælder produktion, transmission, distribution og forsyning af elektricitet, handel med engroselectricitet eller grænseoverskridende elektricitetsudveksling²⁴ skal de forstås som omfattende Nordirland, mens henvisninger til Det Forenede Kongerige skal forstås som henvisninger til Storbritannien alene.

Det betyder nærmere bestemt bl.a.:

- Operatører, der er etableret i Nordirland, behandles på samme måde som EU-operatører i forbindelse med ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører (se afsnit A.1 ovenfor).
- Operatører, der er etableret i Nordirland, behandles som EU-operatører i forbindelse med den fælles platform til fordeling af langsigtet sammenkoblingskapacitet, de europæiske balanceringsplatforme og den fælles day-ahead- og intraday-kobling (se afsnit A.2 ovenfor).
- Bestemmelserne i forordning (EU) nr. 1227/2011 finder fortsat anvendelse på engroshandel med elektricitet i Nordirland. Kontrakter og derivater vedrørende levering eller transport af elektricitet (men ikke gas) i Nordirland er engrosergi produkter som defineret i forordning (EU) nr. 1227/2011 (se afsnit A.4 ovenfor).

I henhold til IE/Ni-protokollen kan Det Forenede Kongerige imidlertid for så vidt angår Nordirland ikke

- deltage i Unionens beslutningsproces²⁵

²¹ IE/Ni-protokollens artikel 18.

²² Udtrædelsesaftalens artikel 7, stk. 1, sammenholdt med protokollens artikel 13, stk. 1.

²³ IE/Ni-protokollens artikel 9 samt bilag 4 til protokollen.

²⁴ Bestemmelser vedrørende detailmarkeder og forbrugerbeskyttelse finder ikke anvendelse.

²⁵ Hvis det er nødvendigt at udveksle oplysninger eller føre gensidige konsultationer, finder dette sted i den fælles rådgivende arbejdsgruppe, der er nedsat ved artikel 15 i IE/Ni-protokollen.

- påberåbe sig oprindelseslandsprincippet eller princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med bl.a. registreringer hos en national kompetent myndighed²⁶.

Det betyder nærmere bestemt bl.a.:

- De nordiske reguleringsmyndigheder er udelukket fra at deltage i Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder.
- En registrering, der foretages af reguleringsmyndigheden i Det Forenede Kongerige for så vidt angår Nordirland, er ikke gyldig i EU (jf. IE/NI-protokollens artikel 7, stk. 3). Markedsdeltagere, der handler med engrosenergiprodukter, skal derfor lade sig registrere i en EU-medlemsstat.

Kommissionens websted om EU's regler på energiområdet (<https://ec.europa.eu/energy/en/home>) indeholder generelle oplysninger om EU-lovgivningen vedrørende det indre energimarked. Disse sider opdateres om nødvendigt med yderligere oplysninger.

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Energi

²⁶ IE/NI-protokollens artikel 7, stk. 3, første afsnit.